

EUROOPA
KONTROLLIKODA

ET

Pressiteade

Luxembourg, 3. aprill 2019

Audiitorite sõnul tagab ELi kava küll toiduabi enim puudust kannatavatele isikutele, kuid selle mõju sotsiaalsele kaasamisele ei ole veel tõendatud

Euroopa Kontrollikoja uue aruande kohaselt aitab Euroopa abifond enim puudust kannatavate isikute jaoks (FEAD) kaasa liikmesriikide vaesuse leevendamise meetmetele. Fond on aga endiselt suunatud eelkõige toiduabi andmisele ning ei tegele alati vaesuse kõige äärmuslikumate vormidega. ELi audiitorid rõhutavad, et selle toimimist n-ö sillana toiduabi ja sotsiaalse kaasamise meetmete vahel tuleb alles tõendada.

FEADile on perioodiks 2014–2020 eraldatud 3,8 miljardit eurot ELi vahendeid ja selle eesmärk on toimida mitte üksnes toiduabi programmina, vaid ühendada materiaalne abi sotsiaalse kaasamise spetsiaalselt kohandatud meetmetega. Audiitorid hindasid, kas FEAD oli kavandatud tõhusaks vahendiks, mille abil aidata enim puudust kannatavad isikud ELis vaesusest välja ning edendada nende sotsiaalset lõimumist. Kontrolliti Belgia, Tšehhi Vabariigi, Saksamaa, Hispaania, Prantsusmaa, Itaalia, Poola, Rumeenia ja Slovakkia rakenduskavasid.

Ehkki FEAD sisaldab selget sotsiaalse kaasamise eesmärki, märgivad audiitorid, et tegemist on jätkuvalt ennekõike toiduabi programmiga – selle eelarvest on üle 80% eraldatud toiduabile. Sellest hoolimata hindavad enim puudust kannatavate isikutega tegelevad sidusrühmad FEADi kõrgelt, ja ka audiitorid leiavad, et see on oluline toidu- ja materiaalse abi andmise vahend.

Audiitorid osutavad võimalustele, mida FEAD liikmesriikidele sotsiaalse kaasatuse edendamiseks pakub. Ometi otsustas vaid neli liikmesriiki keskendada oma rakenduskavad sotsiaalse kaasamise meetmetele, mis moodustab fondist kõigest 2,5%. Lisaks ei kontrollita selliste meetmete edukust, sest puuduvad kvantitatiivsed andmed. Seetõttu ei ole fondi panus vaesuse leevendamisse audiitorite hinnangul veel tõendatud.

„Hoolimata Euroopa üldisest jõukusest elab peaaegu iga neljas inimene ELis endiselt vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus,“ ütles aruande eest vastutav Euroopa Kontrollikoja liige George Pufan.

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja eriaruande põhisõnumid. Aruanne on tervikuna kättesaadav veebisaidil www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – kõnesisik

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – pressiametnik

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

„FEAD on teretulnud poliitiline vahend selle vastuvõetamatu olukorraga võitlemiseks. Et FEAD oleks aga tõeliselt tõhus ja annaks rohkem lisaväärtust, peab ta olema suunatud neile, kes seda kõige enam vajavad, ning vaesuse kõige äärmuslikumatele vormidele.“

Abi täpsem suunamine on äärmiselt oluline, eriti arvestades eelarvevahendite piiratust. See suurendab vahendite mõju ja lihtsustab seiret. Alati pole aga sihtväärtusi seatud ja pooled auditiga hõlmatud liikmesriigid ei keskendu abi andmisel ühelegi konkreetsele haavatavale rühmale ega vaesuse vormile. Audiitorid hoiatavad, et see võib põhjustada vahendite killustatust.

Aastateks 2021–2027 on Euroopa Komisjon teinud ettepaneku ühendada FEAD uue Euroopa Sotsiaalfondiga+ (ESF+). Seda silmas pidades soovivad audiitorid Euroopa Komisjonil ja liikmesriikidel

- paremini suunata esmane toidu- ja materiaalne abi neile, kes seda kõige enam vajavad;
- kindlustada sotsiaalse kaasamise meetmed esmase materiaalse abi saajate jaoks;
- parandada abi lõppsaajate sotsiaalse kaasatuse hindamist.

Toimetajatele

Vaesuse vähendamine on strateegia „Euroopa 2020“ peamine poliitikavaldkond: selles seatakse 2020. aastaks eesmärk „aidata vähemalt 20 miljonit inimest vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohust välja“ (võrreldes 2008. aastaga). 2017. aastal oli 113 miljonit inimest ehk 22,5% ELi elanikkonnast endiselt vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus. 2008. aastal, kui EL oma põhieesmärgi määratles, oli see näitaja 116 miljonit inimest. Oht on suurim teatud elanikkonnarühmade puhul, nagu lapsed ja eakad.

ELi kavu enim puudust kannatavate isikute toetamiseks on rakendatud alates 1980. aastatest. Esimene selline kava oli enim puudust kannatavate isikute Euroopa abiprogramm (MDP). 2014. aastal asutati Euroopa abifond enim puudust kannatavate isikute jaoks (FEAD), millele komisjon on eraldanud 3,8 miljardit eurot, mida täiendab liikmesriikide osalus, andes perioodi 2014–2020 kogusummaks 4,5 miljardit eurot. FEADi eesmärk on leevendada enim sotsiaalset tõrjutust põhjustavaid äärmise vaesuse vorme, nagu kodutus, laste vaesus ja toidupuudus.

Kontrollikoda tutvustab oma eriaruandeid Euroopa Parlamendile ja Euroopa Liidu Nõukogule ning ka teistele huvitatud pooltele, nagu liikmesriikide parlamendid, ettevõtlusringkondade sidusrühmad ja kodanikuühiskonna esindajad. Valdav osa kontrollikoja aruannetes esitatud soovitustest viiakse ka ellu. Täidetud soovituste suur osakaal näitab kontrollikoja töö kasulikkust ELi kodanike jaoks.

Eriaruanne nr 5/2019: „Euroopa abifond enim puudust kannatavate isikute jaoks (FEAD): väärt panus, kuid selle osa vaesuse vähendamises ei ole veel kindlaks tehtud“ on kättesaadav kontrollikoja veebisaidil (eca.europa.eu) ELi 23 keeles.